

В.М. ГАВУРА, головний лікар ветеринарної медицини ТОВ «Українська молочна компанія», Київська область

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОКА НА МАСТИТ У ПРИВАТНОМУ ТА ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРАХ НА МОЛОКОПРИЙМАЛЬНИХ ПУНКТАХ

Одним з найцінніших харчових продуктів є молоко, яке містить білки, жири, молочний цукор, мінеральні речовини, мікроелементи й біологічно активні сполуки, що відіграють важливу роль в обміні речовин в організмі. До його складу входить також багато інших елементів, необхідних для нормальної життєдіяльності організму. Сьогодні відповідальність виробників за високу якість молока й молочних продуктів значно зростає.

Як відомо, найбільш поширене захворювання в молочному скотарстві – мастит. Особливо небезпечний субклінічний мастит, який не має клінічних ознак. Виявити його можна тільки лабораторними методами.

Ознакою запального процесу в молочній залозі є підвищена кількість у молоці соматичних клітин, головним чином лейкоцитів.

Таке молоко вже не може бути якісним, до того ж воно може становити небезпеку для життя людини. Тому визначення кількості соматичних клітин у збірному молоці й окремих його зразках має велике значення для поліпшення якості молочної продукції, попередження захворювань людей, які виникають у результаті споживання недоброякісного молока та молочної продукції. Згідно з ДСТУ 3662-97 «Молоко коров'яче незбиране» при закупівлі молока кількість соматичних клітин у ньому має бути меншою або дорівнювати 400 тис. КУО в см³.

Спеціалісти ветеринарної медицини Баришівського району щомісяця досліджують молоко від кожної корови п'яти господарств за допомогою реактиву «Мастидин», а результатиносять до відповідних журналів. У разі отримання позитивного результату тварину починають лікувати, відпо-

відно роблять відмітки в амбулаторному журналі, зазначають терміни очікування виведення препарату з організму. Молоко, отримане в цей час, утилізують, про що складаються відповідні акти. Під час перевірки господарств інспекторами ветеринарної медицини це питання перебуває на особливому контролі.

Молоко від корів приватного сектору, яке приймають на восьми закупівельних пунктах і відправляють на молокопереробні підприємства, завідувачі дільниць (пунктів) ветеринарної медицини щомісяця досліджують на субклінічні форми маститів. Списки власників корів, молоко від яких дозволено для приймання, передають закупівельникам.

Якщо ж виявлено корову, хвору на субклінічну форму маститу, її лікують, а дозвіл на здачу молока надають після закінчення терміну виведення препарату з організму. Але проблемою є те, що власники тварин самі займаються їх лікуванням, купують препарати, які містять антибіотики, не звертаючись до спеціалістів ветеринарної медицини. Існує велика ймовірність, що молоко від таких корів неконтрольовано надходить для реалізації в місця, де відсутній ветеринарно-санітарний контроль.

Молоко, яке реалізується на ринках району, щомісяця досліджується в Баришівській міжрайонній державній лабораторії ветеринарної медицини. На підставі експертного висновку державна ветеринарна служба надає відповідні супроводжувальні ветеринарні документи. Зокрема в I кварталі 2014 р. було проведено 179 таких дослі-

джень і отримано 4 позитивних результати. Власникам було надано рекомендації щодо лікування тварин, а молоко досліджували повторно вже після закінчення термінів очікування.

Та є господарі, які не здають молоко, а продають його на стихійних ринках, які проконтролювати неможливо. Такий продукт не досліджується, а тому його якість гарантувати складно. Те саме стосується й молока, отриманого від корів приватного сектору, хворих на субклінічний мастит, або в період терміну очікування. Це все залежить від свідомості власника тварини.

У Баришівському районі щомісяця завідувачі державних дільниць (пунктів) ветеринарної медицини, спеціалісти міжрайонної державної лабораторії ветеринарної медицини відбирають зразки коров'ячого сирого незбираного молока в господарствах та зразки сирого коров'ячого збірному молоці – у пунктах закупівлі. Об'єднані проби за допомогою розчину препарату «Мастоприм» досліджують на наявність соматичних клітин у молоці, отриманому від хворих на мастит корів, згідно з ГОСТ 23453-90 «Молоко. Методи определения количества соматических клеток». Загалом у 2014 р. було досліджено понад 200 зразків молока.

Як бачимо, контроль за профілактикою й захворюванням корів на субклінічні мастити, діагностикою соматичних клітин маститного молока в загальній пробі є важливим чинником поліпшення його якості, особливо на тлі скорочення поголів'я молочного напрямку в громадському та приватному секторі. Особливу увагу звертають на ці питання спеціалісти Баришівської районної державної лікарні ветеринарної медицини під час щорічних диспансеризацій. Власників корів консультують щодо здоров'я тварин, їх годівлі, умов утримання, доїння, санітарно-гігієнічних норм. ☉

